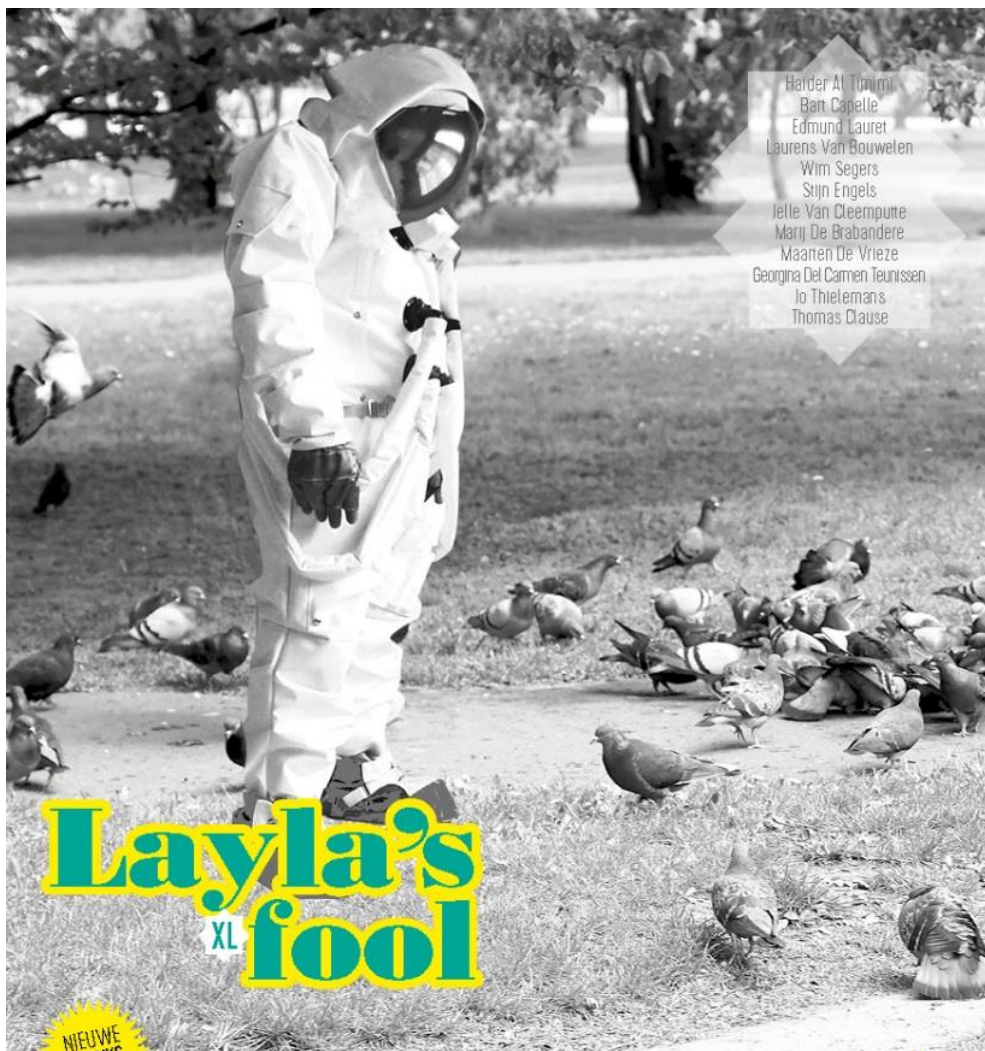

BRONKS - Dé Surplus

Om zelf in de klas aan de slag te gaan naar aanleiding van de voorstelling:

Harder Al Timimi
Bart Capelle
Edmund Lauret
Laurens Van Bouwelen
Wim Segers
Stijn Engels
Jelle Van Cleemputte
Marij De Brabandere
Maarten De Vrieze
Georgina Del Carmen Teunissen
Jo Thielemans
Thomas Clause

Layla's
XL
fool

NIEUWE
BRONKS
PRODUCTIE

BRONKS

THEATER VOOR JONG PUBLIEK
THEATRE JEUNE PUBLIC / THEATRE FOR A YOUNG AUDIENCE

IL & Opleidingsmarkt Bronks

Brussel, 11 februari 2016

Beste leerkrachten,

Binnenkort bezoekt u met uw klas de voorstelling *Layla's fool* door BRONKS jeugdtheater.

Naar goede gewoonte maken we ook deze keer een informatiebundel – dé surplus – voor leerkrachten die de voorstelling “op tournee” zullen bezoeken.

In deze surplus vindt u tips om met de leerlingen aan de slag te gaan rond de makers, de inhoud en de vorm van de voorstelling. En dit zowel voor als na de voorstelling.

Vóór de voorstelling is het – zeker als de leerlingen nog niet veel theaterervaring hebben – goed om de leerlingen ook voor te bereiden op het theaterbezoek “an sich”.

- I. Op p 3. vindt u – als opwarmertje voor u met de leerlingen aan de slag gaat – informatie over de inspiratiebronnen van *Layla's fool*.
- II. Tips om de leerlingen voor te bereiden op het theaterbezoek an sich vindt u vanaf p 6
- III. Tips om de leerlingen voor te bereiden op de voorstelling zelf vindt u vanaf p 7
- IV. Suggesties voor naverwerking vindt u vanaf p 11
- V. Links naar *Layla's fool* in de media: recensies en interviews op p 13.
- VI. Bijlagen vindt u vanaf p 14

Afhankelijk van de samenstelling van de klassen waar u les geeft, zal zowel de voorbereiding als het nagesprek wellicht anders verlopen.

Maar hoe die samenstelling ook is... de voorstelling is een mooie kans om met de leerlingen te praten over hun levensbeschouwelijke achtergrond en overtuiging.

Leerkrachten die graag meer lezen/weten over de voorstelling vooraleer met de leerlingen aan de slag te gaan, kunnen interviews en reacties van de pers terugvinden op www.bronks.be

De BRONKSploeg wenst u een aangename voorstelling!

Met vriendelijke groeten
Tine Melens

Inhoud:

<u>I. Opwarmertje voor uzelf vooraleer u met de leerlingen aan de slag gaat.</u>	p 3
Informatie over de inspiratiebronnen van <i>Layla's fool</i> .	
<u>II. Tips om de leerlingen voor te bereiden op het theaterbezoek an sich</u>	p 6
<u>III. Tips om de leerlingen voor te bereiden op de voorstelling zelf.</u>	p 7
<u>IV. Suggesties voor naverwerking.</u>	p 11
<u>V. Links naar <i>Layla's fool</i> in de media: recensies en interviews.</u>	p 13
<u>VI. Bijlagen</u>	p 14

I. Opwarmertje voor uzelf vooraleer u met de leerlingen aan de slag gaat.

Informatie over de inspiratiebronnen van *Layla's fool*.

Layla's fool neemt het publiek mee in de zoektocht van de mens naar zijn plaats en reden van bestaan in de grote kosmos.

De auteur – Haider Al Timimi – baseerde zich bij het schrijven en maken van de voorstelling op veelzijdige inspiratiebronnen: hieronder een tipje van de sluier.

1. **Het onbereikbare:** *gaande van onbereikbare liefde tot de onbereikbaarheid van de grote kosmos.*
2. **De liefde voor de nacht**
3. **Zijn achtergrond als zoon van een Irakese familie**
4. **De vraag in hoeverre geloof en wetenschap naast elkaar kunnen bestaan.**
5. **En niet te vergeten... zijn liefde voor muziek.**

1. Het onbereikbare:

We kennen ze allemaal... de literaire en/of waargebeurde verhalen over onbereikbare liefdes...

Zoals in het Westen 'Romeo en Julia' prototype werd van de onmogelijke liefde, zo is in de Oosterse wereld het verhaal van 'Layla en Mehjnun' alom bekend. (zie bijlage 1)

Maar niet enkel dromen over onbereikbare mannen of vrouwen kunnen mensen volledig van hun sokken blazen...

Sommige mensen wandelen met "schwung" door het leven: ze aanvaarden of verwerpen met gemak de ideologie die hen door geboorte in een bepaalde familie of in een bepaalde regio wordt mee gegeven. Niet iedereen is deze flair gegeven...

De zoektocht naar de zin van het bestaan, de queeste naar het numineuze, de honger naar antwoorden op diep existentiële vragen kunnen de mens zodanig in vertwijfeling brengen dat een existentiële crisis onafwendbaar is.

Is er een supermacht die de wereld – en bij uitbreiding het heelal – doet draaien en regeert? Wat met God of met "de goden" als alles wetenschappelijk te verklaren valt? Vált alles ooit wel te verklaren vanuit de pure wetenschap? En waarom, als er dan een God of een supermacht bestaat, waarom komen er dan geen antwoorden vanuit die hoek...?

Hoe klein is toch de mens tegenover de onbevattelijkheid van het heelal!

Teveel vragen zonder antwoord... Haider, de protagonist in de voorstelling, gaat pertinent op zoek. Hij verdwaalt in de wetenschap, de koran, in de kosmos en ontdekt daardoor zijn grote liefde voor de nacht.

2. De liefde voor de nacht:

Het is pas 's nachts – als we de sterren zien – dat we ten volle kunnen beseffen hoeveel méér planeten, sterrenstelsels en zonnestelsels ons omringen dan wij als aardse wezens kunnen bevatten. Ook 's nachts groeit het besef hoe klein het mensdom - en dus al zeker de individuele mens – is ten opzichte van de grote en grotendeels onbekende kosmos.

Voor Haider wordt de nacht dan ook zijn grote liefde, een donkere schoonheid, aanwezig en tegelijk ongrijpbaar, onaanraakbaar, onbereikbaar: Layla!

“Layla”: vertaald uit het Arabisch betekent Layla “nacht” of “donkere schoonheid...”

Omringd door de nacht probeert Haider door te dringen in de kosmos, het onbereikbare te vinden in de schoonheid van de nacht.

“Mehjnun”: vertaald uit het Arabisch betekent “dwaas”, “de zot”...

In Layla's fool wordt Haider de getormenteerde dwaas, de zot, die alles uit de kast haalt in zijn zoektocht naar de zin van het bestaan. Op zoek naar antwoorden op al zijn existentiële vragen, promoveert hij de felbegeerde Layla uit het Oosterse verhaal tot “de kosmos”, de personificatie van de schoonheid en de raadselachtigheid van de nacht.

Maar... Layla geeft niet thuis...

3. Haiders achtergrond als zoon van een Irakese familie

En dan is er ook de clash tussen culturen: die van het grotendeels gelovig Midden-Oosten en die van de Westerse “verlichte” wereld.

Het is niet niks om als kind uit een gelovig gezin op te groeien en te integreren in een maatschappij waarin geloof aan nog maar weinig mensen houvast biedt, waarin ook waarden uit een ander geloof worden overgedragen en (al dan niet) worden nageleefd.

En wat moet een mens met een stilaan groeiend besef dat geloof en wetenschap moeilijk of niet te combineren vallen? Wat als bovendien je vader – een praktiserende moslim – ook nog eens een bevlogen wetenschapsbeoefenaar is?

Wellicht hoort het bij iedereen tot de groeipijnen van het leven: jezelf distantiëren van de overtuigingen die je met de moedermelk (of in dit geval de vaderliefde) zijn mee gegeven. Maar ook al is het inherent aan persoonlijke groei, pijnloos is zo'n proces nooit.

4. De vraag in hoeverre geloof en bètawetenschap* naast elkaar kunnen bestaan...

Het is een vraag die in de klas kan leiden tot rijke gesprekken en verrassende informatie. Zeker als je in de klas leerlingen hebt van verschillende culturen met een verschillende levensbeschouwelijke overtuiging.

Tevens is het verbazingwekkend hoeveel verschillende opinies en nuances er bestaan bij leerlingen, zelfs als ze opgroeiden met een zelfde levensbeschouwelijke overtuiging. Bijzonder interessant is ook de leerlingen elementen te horen vertellen over hun geloof waar je als buitenstaander of als leek vaak geen weet van hebt.

Tot op zekere hoogte is een grote mate van consensus tussen geloof en de bètawetenschap mogelijk. Het grote pijnpunt in dit debat is de evolutietheorie.

- Zo valt de Big bang theorie voor gelovigen nog te verklaren als “gestuurd door een goddelijke kracht”, maar op het moment dat de evolutietheorie van Darwin op de proppen komt, raakt religie vaak in conflict met de wetenschap. (*hoe kan de mens geëvolueerd zijn van een dierlijk wezen als God de mens geschapen heeft uit klei. En dat staat in de bijbel, de koran, de thora...*)

- Bestaan er dan geen gelovige wetenschappers? Toch wel! Heel wat wetenschappers zoeken ook naar mogelijke denkpijlers om de bijlen in de strijd tussen wetenschap en geloof te kunnen begraven. Een bijzonder boeiende uiteenzetting van een christelijk geïnspireerde en een atheïstische wetenschapper kan u volgen op <https://www.youtube.com/watch?v=H3uwbkyF6tc>
- Misschien is de evolutietheorie wel aannemelijker voor een gelovige als gekeken wordt naar de evolutie van andere dierlijke soorten dan die van de menselijke soort. Bijvoorbeeld: was de nek van de giraf altijd zo lang? (Wetenschapper dr. Anton Ervynck beantwoordt deze vraag van een scholier op <https://www.ikhebeenvraag.be/vraag/6520/Hoe-komt-het-dat-een-giraf-zo-n-lange-nek-heeft-is-het-door-de-evolutie>)

Maar toch... in zijn honger naar wetenschappelijke kennis over de mens, de aarde en de grote kosmos, loopt het personage Haider verloren tussen werelden die ver uit elkaar lijken te liggen. Het wonderlijke van het heelal blaast hem stevig van zijn fundamenten. Zijn geloof in de islam ruimt plaats voor een fascinatie voor sterren en planeten. Hoe geef je dan een plaats aan dat wat je weet en aan wat je gelooft (of wil geloven).

***Bètawetenschap:** ter info:

- Bètawetenschap, exacte of positieve wetenschap: staat voor o.a. natuurwetenschappen, biologie, fysica, scheikunde...
- Alfawetenschap: de wetenschap die zich bezighoudt met producten van de menselijke geest. Bv. linguïstiek, geschiedenis, theologie, filosofie...
- Gammawetenschap: de wetenschap die zich bezighoudt met maatschappij en gedrag (bv. sociologie, economie, antropologie, rechten...

5. De liefde voor muziek

Vijf muzikanten staan het hoofdpersonage bij in zijn zoektocht naar het onbereikbare, naar de zin van het bestaan. Ze componeerden nieuwe muziekstukken, bewerkten bekende reeds bestaande werken en integreerden die in de voorstelling. (In het Arabisch, Engels of instrumentaal).

Naast de rol van muzikant spelen Edmund Lauret (gitaar), Laurens Van Bouwelen (drum), Wim Segers (vibrafoon), Stijn Engels (keys) en Jelle Van Cleemputte (bas) ook de rol van “vrienden en kompanen” van het personage Haider: zij zijn de maten die hun vriend zien lijden en die hem willen helpen in zijn zoektocht naar het onbereikbare. Tot ze er genoeg van hebben: als Haider te keer begint te gaan tegen zijn omgeving, haken ook de vrienden af... Hier wordt gerefereerd aan de excommunicatie van ketters en “onaangepasten” in de middeleeuwen, maar natuurlijk ook naar de oneindig vele conflicten in de wereld waaraan religie ten grondslag ligt of als excuus wordt ingeroepen.

In de voorbereiding van de leerlingen is het goed enkele van deze muziekstukken vooraf te laten horen of te bespreken. (zie p 11)

II. Tips om de leerlingen voor te bereiden op het theaterbezoek an sich

- a. **Tips voor een aangenaam theaterbezoek: theaterbezoek begint niet pas ‘als de lichten doven in de zaal’.** Zeker niet in schoolverband. Een goede voorbereiding in de klas maakt de leerlingen nieuwsgierig en helpt hen om met een **open geest** en een **open blik** de voorstelling bij te wonen. Bij die voorbereiding is het belangrijk de leerlingen ook voor te bereiden op hun rol als **publiek**. Voor het bijwonen van een theatervoorstelling gelden immers andere gedragscodes dan voor bijvoorbeeld cinemabezoek.

Voor leerlingen zijn die codes niet altijd even duidelijk. Door volgende puntjes even samen met hen te bespreken, kan er veel ‘storend’ gedrag worden vermeden.

- In een theaterzaal mag niet gegeten of gedronken worden. Het kan erg storend zijn voor de acteurs, en uiteraard ook voor de anderen in de zaal.
- Gsm’s moeten worden uitgezet. Niet alleen kunnen ze storingen veroorzaken in de geluidsapparatuur in de zaal, **de opflakkerende lichtjes van gsm’s kunnen de acteurs ook in grote mate uit hun concentratie halen.**
- Leerkrachten kunnen best tussen de leerlingen in gaan zitten. Zo kunnen ze beter ingrijpen wanneer dat nodig zou zijn.
- Tijdens een theatervoorstelling kunnen de leerlingen niet naar het toilet, dat dient voor- of achteraf te gebeuren, ook bij lange voorstellingen zonder pauze.
- De leerlingen kunnen meestal hun jassen en rugzakken achterlaten in de vestiaire of in gesloten lockers. Overhaal hen om daar gebruik van te maken, zo kunnen ze ook hun gsm-toestellen veilig achterlaten.

b. Enkele kijktips:

Wanneer de leerlingen nog weinig of geen theaterervaring hebben is het zinvol hen te wijzen op de tekentaal in een voorstelling.

Dit kan gemakkelijk door de vergelijking te maken met **film of televisie** waar men over veel meer technische mogelijkheden beschikt om een plaats, een tijd of een sfeer op te roepen. In het hedendaagse theater gaat men veel meer werken met de **suggestie** dan met een precieze benadering van de werkelijkheid. Daardoor zijn vele elementen in het decor of de kostuums vaak **symbolen** voor inhoudelijke thema’s. Je kan het ook vergelijken met een boek: een boek roept beelden op, film geeft beelden. Bij theater wordt geappelleerd aan de verbeeldingskracht van de kijker.

U kan aan uw leerlingen de opdracht meegeven om tijdens de voorstelling een aantal van die symbolen te zoeken en te verklaren. Ze kunnen bijvoorbeeld letten op de kostuums: wat vertelt de keuze voor de kostuums over de personages? Wat vertelt het decor dat niet in woorden wordt gezegd? Welke sfeer wordt opgeroepen? Hoe doen ze dat? Dit kan u achteraf in de klas bespreken. Vormden deze keuzes een meerwaarde voor de inhoud?

Het grootste verschil met televisie en film is uiteraard het **‘live’-aspect** van een theatervoorstelling. Iedere voorstelling is anders, mede door de aanwezigheid van een ander publiek. U kan uw leerlingen laten nadenken over de invloed van een publiek op een voorstelling.

Leerlingen moeten hun **eigen smaak** leren ontwikkelen bij het kijken naar theater. Ze hebben het recht om een voorstelling goed of slecht te vinden. Het is wel belangrijk om hen erop te wijzen hun uitgesproken mening te bewaren tot na de voorstelling, dit om de goede orde in de zaal te bewaren.

III. Tips om de leerlingen voor te bereiden op de voorstelling zelf.

1. **DE QUIZ:** Optioneel, maar wel een leuke manier om aan de voorbereiding te beginnen.
2. **TEKSTFRAGMENT:** Het bespreken van dit tekstfragment betekent een minimale voorbereiding op de voorstelling en is dus onontbeerlijk.
3. **KLASGESPREK:** Het is belangrijk dat de leerlingen zich even buigen over existentiële en levensbeschouwelijke vragen. Het is belangrijk dat de leerlingen weten dat het in de voorstelling gaat om diep existentiële vragen en om het innerlijk conflict van het personage Haider.
4. **EXTRA INFORMATIE:** Meer over de makers, de muzikanten en de muziek.

1. **DE QUIZ**

Duur: 20 min (of langer als u ondertussen al aan de praat raakt met de leerlingen over de onderwerpen van de quiz)

Materiaal: (bijlage 2 a en 2 b)

- Een rooster met een 50-tal trefwoorden: Alle antwoorden uit de quiz staan hier namelijk al op. Er staan ook antwoorden bij op vragen die we niet zullen stellen.
- Een lijst met de 21 vragen voor de quiz en de antwoorden: alle vragen en antwoorden van de quiz hebben te maken met de voorstelling.

Werkwijze:

- Kopieer de trefwoorden per leerling of projecteer ze via de beamer.
- Kondig de quiz aan ter voorbereiding op de voorstelling *Layla's fool*
- Deel de klas in 2 groepen (groep a en groep b) (je kan de quiz ook in meerdere groepen uitvoeren of de leerlingen schriftelijk laten werken)
- Vertel de leerlingen dat de antwoorden op de vragen van de quiz allemaal te maken hebben met de voorstelling die jullie zullen gaan kijken.
- Leg de spelregels uit:
 - de leerlingen krijgen een rooster met een 50-tal trefwoorden te zien. Ze krijgen maximaal 2 minuten de tijd om zoveel mogelijk woorden uit dat rooster in hun hoofd op te nemen. Na 2 minuten verdwijnt het blad (of de projectie) met trefwoorden onherroepelijk.
 - De quiz wordt gestart: wie denkt dat hij/zij het juiste antwoord kent, springt recht en wacht tot de leerkracht hem/haar aanduidt.
 - Indien het antwoord fout was, krijgt de andere ploeg eerst een kans. Na 2 pogingen van iedere ploeg, geeft de leerkracht best zelf het antwoord)
 - *Noot: Je toont het rooster pas nadat je de speluitleg hebt gegeven*
- Turf tijdens het spelen van de quiz op het bord de punten aan van respectievelijk groep A en groep B

Na de quiz kunt u de leerlingen al vragen of ze al een vermoeden hebben van de inhoud van de voorstelling. Stuur hun verwachtingen nadien bij, o.a. aan de hand van volgend tekstfragment.

2. TEKSTFRAGMENT

(zie ook website BRONKS voor de volledige promo tekst)

Duur: 10 minuten

Materiaal:

- a. Onderstaand tekstfragment van het personage Haider in de voorstelling
- b. Een stukje uit de promotekst van de voorstelling

a. Tekstfragment

Ik kom thuis, wallen rond mijn ogen en krullen die op mijn voorhoofd gelijmd lijken.

De koffie is net klaar en pa is net klaar met bidden.

Die kan dat zo goed timen.

Hij biedt mij koffie aan.

Daar zitten we dan.

Pa ritueel gewassen, zoon stinkt naar sigaretten en zweet.

Hij weet waar ik gezeten heb. Hij zegt geen woord.

Al Jazeera staat op.

Zonder geluid.

*Hij schuift een volle doos met tweedehands boeken voor mijn voeten,
over de Grieken, de Azteken, de dinosauriërs, de planeten.*

Vanaf dan verandert alles.*

Werkwijze:

- Lees het tekstfragment voor aan de leerlingen en vertel hen dat het een fragment is uit de voorstelling.
 - Vraag hen vooraf:
 - *Wat komen we via deze tekst te weten over de achtergrond van het hoofdpersonage? Over zijn manier van in het leven staan, over zijn achtergrond, over wat er (misschien) gaat gebeuren?*
 - Vraag door en stuur bij indien nodig.
 - Sta nog even stil bij de zin “Vanaf dan verandert alles”*
- Het motorisch moment:
De zin ‘vanaf dan verandert alles’ is een zeer belangrijk gegeven in de voorstelling. Vanaf het moment dat het hoofdpersonage geboeid raakt door de boeken die zijn vader hem gaf, is zijn honger naar kennis niet te stillen. Echter... niet zonder gevolgen, zoals zal blijken. Kunnen de leerlingen de gevolgen inschatten?
- Onderstaand stukje uit de promotekst kan je gebruiken om de overgang te maken naar het debat.

b. Een stukje uit de promotekst van de voorstelling

In *Layla's fool* loopt het personage Haider verloren tussen werelden die ver uit elkaar lijken te liggen.

Het wonderlijke van het heelal blaast hem stevig van zijn fundamenten.

Zijn geloof in de islam ruimt plaats voor een fascinatie voor sterren en planeten.

Hij belandt in een vacuüm dat hij vol bevlogenheid weer tracht op te vullen.

De grens tussen passie en obsessie wordt flinterdun.

3. KLASGESPREK:

Duur: 20 min of ad libidum...

Materiaal: Ga uit van uw eigen vragen naar de visie van de leerlingen of gebruik onderstaande suggesties.

Afhankelijk van de samenstelling van uw klasgroep zal dit debat anders verlopen.

Afhankelijk van de reacties en de antwoorden van de leerlingen, zal u wellicht ook andere vragen bedenken dan de hier onder voorgestelde.

Hoofddoel is de leerlingen te confronteren met een aantal existentiële vraagstukken, waarmee ook het hoofdpersonage in de voorstelling worstelt.

Het is in ieder geval een mooi moment om meer te weten te komen over de levensbeschouwing van uw leerlingen.

Werkwijze: een klasgesprek: stel de vragen meteen aan de ganse klas of laat de leerlingen eerst per 2 debatteren over de vragen die u voorlegt. Het spreekt voor zich dat de meningen verdeeld kunnen zijn. Zorg voor een sfeer, waarin de leerlingen durven uitkomen voor wat zij denken zonder dat er een strijd om het 'grote gelijk' bestaat.

Mogelijke vragen kunnen zijn:

- Kennen de leerlingen het verschil tussen een gelovige, een agnost en een atheïst?
- Kunnen religie en de bètawetenschap hand in hand gaan of zijn ze niet verenigbaar? Waarom wel of waarom niet? Wat zijn de verschillende meningen hierover?
- Hoe ver kan/mag wetenschap gaan om verenigbaar te blijven met geloofsovertuigingen?
- Kan iets bestaan dat je niet met je 5 zintuigen kan waarnemen? (probeer het gesprek hierover ook over een andere boeg te gooien dan enkel die van het religieuze: bv: is liefde een tastbaar begrip? Wat met gevoelens?
- Bestaat er zoets als DE waarheid? Kunnen de leerlingen een sluitende altijd geldende definitie verzinnen over DE waarheid?
- Wat met de vaak gestelde vraag: "creëerde(n) (de) God(en) de mens of creëerde de mens de God(en)? Wat dan met de Goden van de Grieken, de Romeinen, de Azteken, of gewoon al met huidige verschillen in religie tussen huidige geloofsgroepen?
- Stel: je geloof gaat aan het wankelen, of je verliest het langzaam aan, of... je bent atheïst: is je leven dan zinloos? Waar haalt de mens de zingeving voor zijn bestaan?
- Big Bang versus evolutietheorie? Is de Big Bang per sé in tegenspraak met het bestaan van een goddelijke kracht?

4 EXTRA INFORMATIE: Meer over de makers, de muzikanten en de muziek.

Haider Al Timimi:

Acteur, danser en theatermaker **Haider Al Timimi** (°1979, Bagdad) stroomde via de jongerenwerking van Union Suspecte door tot de vaste kern van het collectief. In 2013 richtte hij het gezelschap Kloppend Hert op. Sinds 2015 doceert hij aan het 7de jaar Woord aan de Kunsthumaniora Brussel en wordt vanaf 2016 gastdocent aan het RITCS. Hij geeft workshops aan jongeren met diverse achtergrond voor o.a. De Brakke Grond, KVS, BRONKS e.a.

Hij was eerder als speler en danser betrokken in verschillende producties waaronder b.v. Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen (2005), Back to school (2010), Layla wa Majnun (2006...

Ook als choreograaf ondertekende hij voor verschillende producties.

Voor zijn eigen gezelschap "Kloppend Hert" creëerde en speelde hij *Ich Bin Wie Du* (2012) en *Bite the hand that feeds you* (2014)

De muzikanten:

Edmund Lauret (gitaar), Laurens Van Bouwelen (drum), Wim Segers (vibrafoon), Stijn Engels (keys), Jelle Van Cleemputte (bas)

Vijf jonge veelzijdige en veelbelovende muzikanten die volop aan het bouwen zijn aan hun muzikaal parcours. Ze studeerden allen recent af aan het Gentse conservatorium, in de afdeling Jazz. Voor *Layla's Fool* gaan ze op zoek naar een nieuwe sound. Een fusion tussen jazz, electronica en klassiek.

De muziek:

Bewerkte muziekstukken zijn:

- Sinnerman: Nina Simone (tekst zie bijlage 3) : vocale en instrumentale bewerking
- Adagietto uit 5de symphonie van Mahler: instrumentale bewerking.
- 'Erbarme Dich' uit de Mattheuspassie (Bach) : Instrumentale bewerking en gezongen in het Arabisch (Duitse en Nederlandse tekst zie p 13
- Is that all there is: Peggy Lee : instrumentale bewerking

Verder integreerden de muzikanten ook veel eigen composities in de voorstelling.

Andere medewerkers - credits:

- dramaturgie : Bart Capelle
- kostuums: Marij De Brabandere
- vormgeving: Maarten De Vrieze
- danscoach: Georgina Del Carmen Teunissen
- coach luchtacrobatie: Juliana Joseph
- lichtontwerp: Thomas Clause
- geluid: Jo Thielemans
- productie: Ellen De Naeyer

IV. Suggesties voor naverwerking.

1. Nagesprek:
 - a. Inhoudelijk
 - b. De vormgeving:
 - c. De muziek

2. Verdieping:

1. Nagesprek:

- a. Inhoudelijk

Vaak geven de spontane reacties van de leerlingen of uw eigen bedenkingen vanzelf al voldoende richting aan het nagesprek. Belangrijk is dat de leerlingen kunnen ventileren wat ze zagen, hoorden en ervaren hebben of wat ze ervan vonden.

Hieronder nog enkele vragen die kunnen helpen moest het nagesprek niet vanzelf op gang komen.

Mogelijke vragen voor nagesprek:

- Kunnen de leerlingen in grote lijnen de voorstelling vertellen in hun eigen woorden?
- Welke scènes zijn hen bijgebleven, hebben hen geraakt?
- In welke scènes herkenden ze dingen van zichzelf?
- Hebben de leerlingen zelf vragen n.a.v. de voorstelling?
- Bespreek samen met de leerlingen de rol van de muzikanten in de voorstelling? Hoe ondersteunen ze Haider? Vanaf wanneer houdt hun ondersteuning op? Kunnen de leerlingen de scène met de veren plaatsen in een periode uit de Westerse geschiedenis? (*De scène met de veren refereert naar periodes in de Westerse geschiedenis, waarin mensen die de wet overtraden of afweken van “de norm” gestraft werden door hen in te smeren met pek en veren. De inquisitie durfde ook dergelijke technieken te hanteren.*)
 - Vanaf wanneer wijkt iemand af van de norm? En hoe moet een maatschappij daarmee omgaan?
- Wat is de rol van de vader in de voorstelling en hoe verhoudt Haider zich tot de vader?
- De muzikanten: op een bepaald moment komen de muzikanten terug op met rond hun hoofd een t-shirt als tulband om zijn hoofd gedraaid... Aan wie zouden ze op dat moment refereren?
- Waarom maakt Haider op het laatst zo’n felle verwijten aan het adres van Layla? Zou dit het einde betekenen van zijn verlangen of slechts een fase, een crisis waar hij – en “de mens” – wel weer doorheen geraakt?
- Betekenis van de tabel van Mendeljev in de voorstelling?
- Wat zou er – volgens de leerlingen - anders of beter kunnen zijn als God pas op de 8ste dag gerust had?
- Welke vragen zouden de leerlingen stellen als ze een ontmoeting met God zouden kunnen hebben?
- Is Haider atheïst of agnost? Is het overdreven te stellen dat uiteindelijk - gelovig of ongelovig - niemand echt weet hoe het hier boven allemaal ineens zit...
- Wie is Layla?
- Van waar de zucht van vele mensen om hun geloof of overtuiging in de strijd te werpen als “mijn opinie is de ware”?

b. De vormgeving:

- Welke elementen in de vormgeving ondersteunden de zoektocht van Haider? Is deze terug te vinden in decor/ kostuums?

c. De muziek:

- Wat vonden de leerlingen van de muziek/ de muzikanten?
- Welke muziekstukken herkenden ze?
- Lees samen met de leerlingen de tekst van het lied van Nina Simone... (zie bijlage 3 p 17) Hoe komt de God in dit lied over? Is het de God die de leerlingen kennen? Willen kennen? Welke functie heeft dit lied in de voorstelling?
- Bijna op het einde zingt Haider een tekst in het Arabisch. De muziek daar is een bewerking van de Matheüspassie van Bach. Dit is de oorspronkelijke tekst (Duits/Nederlands) .

Tekst	Vertaling
<i>Erbarme dich, Mein Gott, Um meiner Zähren willen Schaue hier, Herz und Auge weint vor dir Bitterlich.</i>	<i>Heb medelijden, Mijn God, Omwille van mijn tranen. Zie toch, Hart en ogen wenen Bitter om U</i>

(Een zeer mooie versie is te beluisteren op https://www.youtube.com/watch?v=BBexF_Inj_M)

- Bekijk met de leerlingen de keuze van de muziekstukken: in hoeverre vinden de leerlingen deze goed gekozen?
- Welk gevoel sprak uit de bewerking én de tekstzeggings van het gedicht van “Marc groet ‘s morgens de dingen”? Herkenden de leerlingen het muziekstuk dat daarbij werd gespeeld (*Is that all there is – Peggy Lee*) Als je de tekst van deze song kent, is de verklaring van de intonatie van Haider natuurlijk niet ver te zoeken.

2. verdieping

Misschien ontstaat één en ander al in het nagesprek, maar als u de tijd hebt om nog dieper in te gaan op de voorstelling of op thema’s die de leerlingen erg boeien, kunnen onderstaande tips u misschien nog verder de weg wijzen.

- In rubriek V vindt u links naar krantenartikels en interviews met Haider. U kan er gebruik van maken indien u ze met de leerlingen wenst te lezen en/off te bespreken.
- De link <https://www.youtube.com/watch?v=H3uwbkyF6tc> kan eventueel als opstap dienen om met de leerlingen een verdere zoektocht aan te gaan naar de diverse opinies rond het onderwerp geloof en wetenschap. Het zou een interessant project kunnen zijn voor de leerlingen om op internet verschillende opinies omtrent geloof en wetenschap op te zoeken. Uw collega’s van de levensbeschouwelijke of wetenschappelijke vakken kunnen u of de leerlingen misschien wel verder op weg helpen.
- Het verhaal van Layla en Mehjnun is zeker het vertellen waard als dat nog niet gebeurde bij de inleiding. Het kan goed zijn dat sommige leerlingen dit verhaal kennen. De versie die u vindt in bijlage 1 (p 14) is bijeen gesprokkeld aan de hand van verschillende versies die wij hoorden in Brusselse scholen.

V. Links naar *Layla's fool* in de media: recensies en interviews.

<http://www.cuttingedge.be/podiumexpo/bronks-laylas-fool>

http://www.bronks.be/mediastorage/FSDocument/7815/Knack_27012016.pdf

http://www.bronks.be/mediastorage/FSDocument/7812/DM_Cult_23012016_pdf.pdf

http://www.bronks.be/mediastorage/FSDocument/7826/recensie_De_Morgen_pdf.pdf

<http://focus.knack.be/entertainment/podium/haider-al-timimi-ziet-sterretjes-als-layla-s-fool-bij-bronks/article-review-652323.html>

http://outpost.vrt.be/privemp3/Pompidou_Haider_Al_Timimi_250116173431.mp3

<http://www.agendamagazine.be/en/blog/haider-al-timimi-tussen-geloof-en-wetenschap>

http://www.bronks.be/mediastorage/FSDocument/7829/recensie_De_Standaard_10022016_pdf.pdf

http://www.bronks.be/mediastorage/FSDocument/7811/DS_Punchlijst_23012016_pdf.pdf

VI. Bijlagen

Bijlage 1: Layla en Mehjnun

(in Brusselse klassen bij elkaar gesprokkelde versie)

Als kleine kinderen zaten Layla en Mehjnun samen in de klas.

De leraar had de gewoonte de kinderen te straffen door met een stok op de palm van hun handjes te slaan.

Op een dag had de leraar de handjes van Mehjnun tot bloedens toe geslagen. Layla nam het voor hem op en hielp hem zijn handjes te verzorgen. Vanaf die dag waren de 2 kinderen onafscheidelijk.

Maar... eigenlijk was Layla een prinses, afkomstig uit een gezin met heel rijke ouders. Mehjnun daarentegen was een jongetje uit een heel arm gezin...

Toen Layla's ouders merkten dat hun dochtertje zo vaak optrok met de arme Mehjnun, zorgden ze ervoor dat de 2 kinderen mekaar niet meer konden zien. Zo werden de vriendjes gescheiden voor de rest van hun jeugdige leventje...

Tot op een dag...

Jaren waren verstreken en Layla en Mehjnun – inmiddels volwassen geworden – trokken op een mooie dag – zonder het van mekaar te weten – naar de markt.

Ze herkenden mekaar al van ver, liepen op elkaar toe en begonnen honderduit te praten: zoveel jaren niet gezien! Zoveel te vertellen!

Niet lang daarna trok Mehjnun zijn stoute schoenen aan en belde aan bij de ouders van Layla met de vraag of hij met hun dochter zou mogen trouwen.

Het antwoord was – voorspelbaar natuurlijk - : “Neen”.

Maar daarmee was de liefde voor Mehjnun niet voorbij... Hij wist geen blijf meer met zichzelf – en met zijn oneindig grote liefde voor zijn prinses – en begon gedichten te schrijven waarin hij zijn gevoelens voor zijn Layla toch een beetje kwijt kon raken.

Enige tijd later vonden de ouders van Layla een geschikte huwelijkskandidaat voor hun dochter. En ja... het huwelijk liet dan ook niet lang op zich wachten.

En Mehjnun... die werd stilaan gek van liefde en van wanhoop. Zijn pen stroomde over van verdriet in de talloze liefdesverzen voor en over Layla.

Maar zelfs al dat schrijven hielp hem niet langer en wanhopig trok hij zich terug in de woestijn en doolde daar eenzaam en troosteloos rond. Zijn ouders smeekten hem om weer naar huis te komen, maar tevergeefs... Het enige dat ze nog konden doen voor hun zoon, was hem dagelijks wat te eten of te drinken brengen, zodat hij niet van honger of dorst zou omkomen in de woestijn.

Later verhuist Layla met haar echtgenoot naar Bagdad. Maar... daar wordt ze ziek en sterft. Niet lang Als Mehjnun dit verneemt slaan zijn stoppen door en volledig van de kaart vertrekt ook hij naar Bagdad.

Als hij daar aan komt, sterft hij. Op het graf van Layla...

Bijlage 2 a: Rooster Quiz voor kopiëren of projectie

Attention Deficit/Hyperactivity Disorder	Agnost	6	Ctrl Y	Panda
1001 nachten	Kosmos	Leeuw	Al Jazeera	Tina Turner
Nina Simone	Facebook	Icarus	Einstein	Paul Van Ostaijen
Darwin	Kreeft	De Bijbel	3900	Lichtjaar
Geboorte	Ctrl X	Whitney Houston	Kawa	Olifanten
85 000	Schepping	Tabel van Mendeljev	Bourne Identity	Niet kunnen slapen als hij/zij weg
The Matrix	Layla	Atheïst	26	Dood
Sinnerman	John Lennon	Mission Impossible	Ctrl Z	Daedalus
Koffie	Elkaar constant willen knuffelen	Heelal	Bambi	Kooi van Faraday
Dino's	Melkweg	Nur	Endorfines die vrijkomen	8

Bijlage 2 b:
Vragen quiz + antwoorden.

1. Hoe zeg je nacht in het Arabisch? Layla
2. Hoeveel jaar duurt het om naar de dichtstbijzijnde ster te vliegen? 85 000
3. Welke horoscoop heb je als je op 5 juli verjaart? Kreeft
4. Welke horoscoop heb je als op je 8 augustus verjaart? Leeuw
5. Welke atoomgetal heeft zuurstof (O)? 8
6. Welk beest eet heel veel bamboe? Panda
7. Hoeveel dagen duurde de schepping? 6
8. Wie is de vader van de evolutietheorie? Darwin
9. Wat is de grootste Arabische televisiezender? Al Jazeera
10. Met welke dieren stak Hannibal de Alpen over? Olifant
11. Met welke sneltoets maak je iets ongedaan? Ctrl Z
12. Welk boek is één van de bekendste verhalenbundels? 1001 nachten
13. Van wie is dit gedicht? Paul Van Ostaijen (**lees het gedicht nu voor**)

Marc groet 's morgens de dingen.

*Dag ventje met de fiets op de vaas met de bloem
ploem ploem
dag stoel naast de tafel
dag brood op de tafel
dag visserke-vis met de pijp
en
dag visserke-vis met de pet
pet en pijp
van het visserke-vis
goeiendag
Daa-ag vis
dag lieve vis
dag klein visselijn mijn*

14. Welke bekende Griekse mythische figuur vloog met zijn vleugels van was te dicht bij de zon?
Icarus
15. Waarvoor staat ADHD? Attention Deficit/Hyperactivity Disorder
16. Hoe noemt men het wetenschappelijke periodiek systeem nog? Tabel van Mendeljev
17. Welke zwarte, ondertussen gestorven, zangeres werd bekend met het nummer; I put a spell on you? Nina Simone
18. Welke sciencefiction film is gebaseerd op de vraag: 'Is de wereld een illusie'? The Matrix
19. Hoe heet het sterrenstelsel waarin de aarde zich bevindt? Melkweg
20. Als het volgens jou mogelijk is dat er iets bovennatuurlijks, zoals een God bestaat, maar er niet voldoende bewijzen zijn, wat ben je dan? Agnost
21. Vul aan: liefde is....? Endorfines die vrijkomen.

Bijlage 3

SINNERMAN SONGTEXT

Oh, Sinnerman, where you gonna run to? Sinnerman, where you gonna run to? Where you gonna run to? All along dem day	Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord)
Well I run to the rock, please hide me I run to the Rock, please hide me I run to the Rock, please hide me, Lord All along dem day	Oh yeah, oh yeah, oh yeah
But the rock cried out, I can't hide you The Rock cried out, I can't hide you The Rock cried out, I ain't gonna hide you guy All along dem day	Well I run to the river, it was boilin' I run to the sea, it was boilin' I run to the sea, it was boilin' All along dem day
I said, "Rock, what's a matter with you, Rock?" "Don't you see I need you, Rock?" Lord, Lord, Lord All along dem day	So I ran to the Lord I said, "Lord hide me, please hide me" "Please help me" Along dem day
So I run to the river, it was bleedin' I run to the sea, it was bleedin' I run to the sea, it was bleedin' All along dem day	He said, "Child, where were you When you ought a been prayin'?" I said, "Lord, Lord, hear me prayin'" Lord, Lord, hear me prayin' Lord, Lord, hear me prayin'" All along dem day
So I run to the river, it was boilin' I run to the sea, it was boilin' I run to the sea, it was boilin' Along dem day	Sinnerman you ought a be prayin' Ought a be prayin', Sinnerman Ought a be prayin' All on that day
So I run to the Lord, please hide me Lord Don't you see me prayin'? Don't you see me down here prayin'?	I cried, power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord)
But the Lord said, "Go to the devil" The Lord said, "Go to the devil" He said, "Go to the devil" All along dem day	Go down (Power to da Lord) Go down (Power to da Lord) Go down (Power to da Lord)
So I ran to the devil, he was waitin' I ran to the devil, he was waitin' Ran to the devil, he was waitin' All on that day	Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord)
I cried, power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power (Power to da Lord) Power	Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord)
Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord) Bring down (Power to da Lord)	Oh woh, power, power, Lord Don't you knew Don't you know, I need you Lord? Don't you know that, I need you? Don't you know that, I need you? Power, power, power Lord